

Motion till riksdagen 2010/11:So423

av Mikael Oscarsson (KD)

Fetalt alkoholsyndrom

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nationellt kunskapscentrum för alkohol- och narkotikarelaterade fosterskador.

Motivering

I år firar den ideella organisationen FAS-föreningen 10-årsjubileum. Föreningen finns till för familjer med barn som har fosterskador orsakade av alkohol, vare sig det är adoptivföräldrar, familjehem eller biologiska föräldrar, och för vuxna som skadades av alkohol under fostertiden. FAS står för fetalt alkoholsyndrom, en medicinsk diagnos med fyra fastställda kriterier varav en är dokumenterad alkoholkonsumtion hos modern under graviditeten. De övriga kriterierna är tillväxthämning, specifika ansiktsdrag och symtom från påverkan på det centrala nervsystemet. Man beräknar att det föds 1–2 barn per 1 000 med FAS-syndrom, dvs. cirka 100-200 barn per år i Sverige.

Enligt forskningen kan foster som utsätts för alkohol och narkotika få omfattande hjärnskador. Fostren kan få olika grader av utvecklingsstörningar, beteendestörningar och psykiska besvär. Tillväxten kan hämmas redan på fosterstadiet.

Kunskapen om dessa barngruppers skador är i dag mycket begränsad. Även om det finns forskare med specialkunskaper har det visat sig svårt att nå utanför institutionerna, vilket gör att kunskapen hos läkare, barnläkare och personal på barnvårdscentralerna är bristfällig. Resultatet är att flertalet skadade barn inte får korrekt diagnos.

Även senare i barnets kontakt med socialtjänst, förskola och skola är kunskaperna bristfälliga. Sammantaget leder detta till att många föräldrar, både biologiska föräldrar och fosterföräldrar, får bristfällig eller felaktig information om barnets problem.

Fel! Okänt namn på

Den vetenskapliga och medicinska kunskapen finns för svensk del i dag hos ett fåtal personer, vilka i huvudsak är verksamma i Göteborg och Stockholm. Därför vore det välkommet att det vid något av de svenska universitets-sjukhusen upprättades ett nationellt kunskapscentrum som med bred kompetens kunde ge spridning åt den kunskap som i dag finns inom området.

Syftet bör vara att barn med alkohol- och narkotikarelaterade fosterskador identifieras och diagnostiseras så tidigt som möjligt, för att förebygga negativa konsekvenser i form av asocialt beteende, missbruk, kriminalitet m.m. som annars kan bli följderna av barnens funktionsnedsättningar.

Kunskapscentrumet bör arbeta med bredd i sin kompetens så att exempelvis det följande inkluderas i verksamheten: diagnostisering av barn, ungdomar och vuxna, psykologisk och psykiatrisk kompetens, pedagogik, studie- och arbetslivsvägledning samt social vägledning.

Stockholm den 21 oktober 2010

Mikael Oscarsson (KD)